

Sygn. I C 107/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant: stażysta Ewelina Goryszewska

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2016 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. (...) (...)z siedzibą w G.

przeciwko K. B.

o zapłatę

orzeka

I. zasądza od pozwanego K. B. na rzecz powoda B. (...) (...)z siedzibą w G. kwotę 26.618,86 zł (dwadzieścia sześć tysięcy sześćset osiemnaście złotych osiemdziesiąt sześć groszy) z odsetkami umownymi w wysokości odpowiadającej odsetkom maksymalnym za opóźnienie od 27 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego K. B. na rzecz powoda B. (...) (...) z siedzibą w G. kwotę 6.148,00 zł (sześć tysięcy sto czterdzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 107/16

UZASADNIENIE

Powód B. (...) (...) z siedzibą w G., reprezentowany przez radcę prawnego A. K., w pozwie złożonym w dniu 27 stycznia 2016 r. wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego K. B. kwoty 26618,86 zł z odsetkami umownymi w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 27 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty od kwoty 26601,76 zł. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany zawarł z (...) Bank S.A. w dniu 6 maja 2009 r. umowę kredytową o numerze (...), na podstawie której pozwany otrzymał określoną w umowie kwotę pieniężną, jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach określonych w tej umowie.

(...) Bank S.A. połączył się z Bankiem (...) S.A. w trybie art. 492 §1 pkt 1 k.s.h. poprzez przeniesienie całego majątku spółki na Bank (...) S.A.

Pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania, wobec czego kwota niespłaconej należności głównej stała się wymagalna. Przedmiotowa wierzytelność na skutek umowy przelewu zawartej w dniu 19 grudnia 2014 r. została zbyta przez Bank (...) S.A. na rzecz B. (...) (...) z siedzibą w G.. Wobec nie spłacenia zobowiązania powód

wystąpił z żądaniem zasądzenia należności, na którą składają się: kapitał w wysokości 13687,13 zł, odsetki umowne w wysokości 12914,63 zł, koszty 17,10 zł (pozew k. 2 akt).

Pozwany K. B. wnosił o oddalenie powództwa w całości. Pozwany nie kwestionował faktu zawarcia umowy stanowiącej podstawę dochodzenia roszczenia ani wysokości żądania, a jedynie wnosił o rozłożenie należności na raty. W tym zakresie pozwany podniósł, iż znajduje się w trudnej sytuacji majątkowej: ma na utrzymaniu konkubinę i dziecko, a jego jedynym źródłem dochodu jest wynagrodzenie w kwocie 1800 zł miesięcznie..

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 maja 2009 r. K. B. zawarł umowę kredytu gotówkowego nr (...) z (...) Bank S.A. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Na podstawie umowy pozwany otrzymał dostęp do umówionego kredytu w kwocie 15000 zł, jednocześnie zobowiązując się do rozliczenia się na warunkach określonych w tej umowie. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania, wobec czego kwota niespłaconej należności głównej stała się wymagalna wraz z odsetkami umownymi (dowód: kserokopia umowy k. 11-13 akt).

(...) Bank S.A. połączył się z Bankiem (...) S.A. w trybie art. 492 §1 pkt k.s.h. poprzez przeniesienie całego majątku spółki na Bank (...) S.A. Przedmiotowa wierzytelność na skutek umowy przelewu zawartej w dniu 19 grudnia 2014 r. została zbyta przez Bank (...) S.A. na rzecz B. (...) (...)z siedzibą w G. (dowód: kserokopia umowy k. 14 akt).

Na dzień wniesienia pozwu, do spłaty pożyczkobiorcy pozostała kwota 26618,86 zł, na którą składają się: kapitał w wysokości 13687,13 zł, odsetki umowne w wysokości 12914,63 zł, koszty 17,10 zł (dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 3 akt).

Należności dochodzonej pozwem pozwany nie zapłacił (dowód: zeznanie powoda k. 21-22 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w szczególności: pozwu k. 2 akt, wyciągu z ksiąg k. 3 akt, kserokopii: KRS k. 7 akt, wyciągu z rejestru funduszy k. 7akt, umowy kredytowej k. 11-13 akt, umowy kupna wierzytelności k. 14 akt, zeznań powoda K. B. k. 21-22 akt.

W niniejszej sprawie, na podstawie art. 232 k.p.c. zdanie drugie, Sąd dopuścił dowód z dokumentów złożonych w trakcie postępowania. Fakt istnienia tych dokumentów wynikał już z dołączonych do pozwu dokumentów. Prawdziwość dokumentów nie był przez strony kwestionowana, ani nie budzi wątpliwości. Sąd uwzględnił wszystkie dokumenty dołączone do pozwu i złożone przez strony. Przedłożone dokumenty rzeczywiście były sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane. Pozwany nie kwestionował wysokości dochodzonego pozwem roszczenia, a jedynie wnosił o rozłożenie należności na raty ze względu na trudną sytuację majątkową. W tej sytuacji Sąd uznał, iż dołączone dokumenty oraz zeznania pozwanego stanowią uzupełnienie dowodów stanowiących załącznik do pozwu i dlatego mogą stanowić podstawę do wydania w sprawie rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wykazał w toku procesu, że nabył wierzytelność od Banku (...) S.A., który jest następcą prawnym (...) Bank S.A. na podstawie umowy przelewu.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

W myśl art. 511 k.c. jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony. Norma zawarta w art. 511 k.c. nie wymaga zawarcia umowy przelewu w formie pisemnej, a jedynie tego, aby istniało pismo, które potwierdza dokonanie przelewu wierzytelności. Sąd w niniejszym składzie

podziela w całości rozważania Sądu Apelacyjnego w Katowicach zawarte w wyroku z 8 marca 2005 r., sygn. akt I ACa 1516/04, opublik. OSA 2005/12/44, który podkreślił: "Ustawodawca w art. 511 k.c. mówi o "stwierdzeniu" przelewu wierzytelności pismem, a nie o zawarciu przelewu w formie pisemnej. Czym innym jest dokonanie czynności prawnej w formie pisemnej, a czym innym "stwierdzenie" pismem, iż określona czynność została dokonana. "Stwierdzenie pismem" nie odnosi się bowiem do formy czynności prawnej, a jedynie do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta.". Dalej Sąd ten zasadnie podkreśla: "W sytuacji gdy obie strony zgodnie twierdzą, że doszło do przelewu wierzytelności z umowy ubezpieczenia i że obie strony miały taki zamiar i cel umowy na względzie - zbędne są rozważania i dokonywanie wykładni oświadczeń woli w tym przedmiocie. Dokonywanie takiej wykładni ma bowiem sens wówczas, gdy stanowiska stron umowy różnią się."

Na skutek przelewu wierzytelności doszło do zmiany strony stosunku zobowiązaniowego po stronie wierzyciela, a zatem powód jest legitymowany czynnie do występowania w niniejszym procesie. Znajdujące się w aktach sprawy dokumenty potwierdzają w myśl art. 511 k.c., że do zawarcia umowy doszło. Nadto zostało przedłożone przez powoda wezwanie, którym zawiadomił on pozwanego o zawarciu umowy cesji z wierzycielem. W myśl art. 515 k.c. jeżeli dłużnik, który otrzymał o przelewie pisemne zawiadomienie pochodzące od zbywcy, spełnił świadczenie do rąk nabywcy wierzytelności, zbywca może powołać się wobec dłużnika na nieważność przelewu albo na zarzuty wynikające z jego podstawy prawnej tylko wtedy, gdy w chwili spełnienia świadczenia były one dłużnikowi wiadome. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a nabywcą wierzytelności.

Zgodnie z art. 69 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawa Bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W dniu 6 maja 2009 r. K. B. zawarł umowę kredytu gotówkowego z (...) Bank S.A., którego następcą jest Bank (...) S.A. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Na podstawie umowy pozwany otrzymał dostęp do umówionego kredytu, jednocześnie zobowiązując się do rozliczenia się na warunkach określonych w tej umowie. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania, wobec czego kwota niespłaconej należności głównej stała się wymagalna wraz z odsetkami umownymi. Należność nie została spłacona w zakreślonym terminie, dlatego Bank (...) S.A. przelał dług na B. (...) (...) z siedzibą w G..

Ponieważ pozwany nie kwestionował zasadności dochodzonego roszczenia ani kwot, Sąd uznał, że twierdzenia powoda co do kwoty zadłużenia pozwanego nie budzą uzasadnionych wątpliwości, jak też nie zostały one przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 k.p.c.). Zauważyć przy tym należy, że pozwany na rozprawie jedynie wskazał na swoją trudną sytuację materialną, gdyż utrzymuje się z wynagrodzenia w kwocie 1800 zł miesięcznie, mając zobowiązania rodzinne. W tej sytuacji Sąd uznał żądanie pozwu za uzasadnione i zasądził dochodzoną pozwem należność.

Jak wynika z art. 476 zd. 1 k.c., dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Do 1 stycznia 2016 r. art. 481 KC, który regulował kwestię odsetek za opóźnienie następująco:

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Wysokość odsetek z tytułu opóźnienia może zatem być określona przez strony w umowie albo też może wynikać z przepisów prawa (wyżej cytowany § 2). Granicę wysokości odsetek za opóźnienie wyznaczały przepisy o odsetkach maksymalnych, zawarte w art. 359 § 2¹ KC (obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r.), który odpowiednio należało stosować. Zgodnie z jego brzmieniem - Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej (czyli. np. umowy) nie może w stosunku rocznym przekraczać 4-krotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (odsetki maksymalne). W razie zastrzeżenia w czynności prawnej stopy odsetek za opóźnienie wyższych niż odsetki maksymalne wierzycielowi należały się odsetki maksymalne (art. 359 § 2¹ KC – obowiązującym do 1 stycznia 2016 r.). Organem, który określał wysokość odsetek ustawowych do dnia 1 stycznia 2016 r. była Rada Ministrów (art. 359 § 3 KC)

W dniu 1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 9 listopada 2015 r.), która znowelizowała m.in. przepisy dotyczące odsetek zarówno tych wynikających z art. 359 k.c. – tzw. odsetek kapitałowych, jak z art. 481 k.c. – tzw. odsetek za opóźnienie, zmieniającą sposób obliczania odsetek i ich wysokość.

Nowa treść art. 481 k.c. brzmi następująco -

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

§ 2¹. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

§ 2². Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie.

§ 2³. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy.

§ 2⁴. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie.

Zgodnie z art. 56 cytowanej ustawy nowelizującej – Do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Biorąc pod uwagę wyżej cytowane przepisy (zarówno te przed 1 stycznia 2016 r., jak i te po 1 stycznia 2016 r.) – Sąd zasądził odsetki od kwoty 26601,76 zł, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia wytoczenia powództwa tj. 27 stycznia 2016 r. z odsetkami umownymi w wysokości odpowiadającej odsetkom maksymalnym do dnia zapłaty.

W treści wyroku Sąd nie zamieścił odrębnego punktu odnośnie oddalenia wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty, mając na uwadze stanowisko wyrażane w doktrynie. Odmowa rozłożenia świadczenia na raty albo wyznaczenia terminu do spełnienia świadczenia nie wymaga odrębnego orzeczenia w sentencji wyroku, lecz powinna być umotywowana w uzasadnieniu (K. Piasecki (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 1, red. K. Piasecki, s. 1504, Przemysław Telenga (w;) Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego).

Sąd nie uznał za zasadne rozłożenie zasądzonej należności na raty. Możliwość taka wynika z art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przesłanką do rozłożenia świadczenia na raty jest pozytywna prognoza odnośnie spłaty, bowiem celem uregulowania z art. 320 k.p.c. jest zapewnienie dłużnikowi możliwości spłaty zadłużenia. W niniejszej sprawie pozwany wskazał, że utrzymuje się z wynagrodzenia w kwocie 1800 zł miesięcznie. Dochód w takiej wysokości nie pozwala na przyjęcie, iż pozwany jest w stanie spełnić świadczenie w zadeklarowanych ratach. Ponadto należy wskazać, iż od chwili wytoczenia powództwa pozwany nie zapłacił nawet w części należności dochodzonych pozwem. Taka postawa pozwanego również wskazuje na to, że należność rozłożona na zadeklarowane przez pozwanego raty nie będzie przez niego spłacana w przyszłości w ratach. W tej sytuacji, ze względu na dotychczasową postawę pozwanego, Sąd uznał za niecelowe rozłożenie należności na raty.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt II wyroku, zgodnie z zasadą wyrażoną w trybie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Na koszty składają się: opłata sądowej, którą uiszczył powód – 1331 zł oraz koszty zastępstwa procesowego - wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 4800 zł, których wysokość wynika z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) i 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)